

BAZ FİYATIN TESPİTİ

Mevcut yapıdaki gibi baz fiyat yöntemi devam edecek ancak baz fiyatın bir önceki seansın AOF'sinin (Ağırlıklı Ortalama Fiyat) en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile belirlenmesi uygulaması kaldırılacak bir önceki işlem gününün kapanış fiyatı, baz fiyat olarak belirlenecektir.

Baz fiyat yoksa (önceki kapanış yoksa veya fiyat serbest bırakılmışsa):

- Tek fiyat işlem yöntemi ile işlem gören sıralar için ilk fiyatın olduğu emir toplama aşaması sonrasında belirlenen eşleşme fiyatı baz fiyat olacaktır.
- Sürekli işlem yöntemi ile işlem gören sıralar için ilk işlemin fiyatı baz fiyat olarak alınacaktır (Açılış seansında fiyat oluşmuşsa bu fiyat, oluşmamışsa sürekli işlem aşamasında gerçekleşen ilk işlemin fiyatı baz fiyat olarak alınacaktır).
- İşlem görececek rüçhan haklarında ilk gün sonuna kadar (ilk işlem günü dahil) baz fiyat uygulanmayacak ve işlem gördüğü ilk günün kapanış fiyatı ertesi günün baz fiyatını oluşturacaktır (mevcut uygulamada olduğu gibi).

Ayrıca, bir önceki günden baz fiyata sahip bir payda gün içerisinde herhangi bir işlem gerçekleşmemişse bu baz fiyat, yine ertesi günün baz fiyatı olacaktır (mevcut uygulamada olduğu gibi).

BORSA İSTANBUL A.Ş. PAY PİYASASI'NDA KULLANILAN MEVCUT VE YENİ EMİR TİPLERİ

Limit Fiyatlı Emirler (Limit Order)

Fiyat ve miktarın girildiği emirlerdir. Girildiği anda kısmen veya tamamen işlem olmazsa, gerçekleşmeyen kısım fiyat ve zaman öncelik sıralamasına uygun olarak payın bekleyen (pasif) emirleri arasına yazılır. Bu emir türü Borsa İstanbul A.Ş. Pay Piyasası'nda geçiş öncesinde de kullanılmakta olan bir emir türüdür.

Piyasa Emri

Piyasa emri, Borsa tarafından uygun görülen seanslarda piyasadaki en iyi fiyatlardan alım ya da satım yapmak amacı ile fiyat olmaksızın sadece miktar belirtilerek girilen bir emir türüdür. Karşı taraftaki en iyi fiyattan başlayarak emir tamamen işlem görene kadar tüm fiyat seviyelerinden emirlerle eşleşerek işleme dönüşürler. Karşı tarafta eşleşecek hiçbir emir yoksa otomatik olarak iptal edilirler.

Borsa sadece KİE (Kalanı İptal Et) geçerliliğindeki piyasa fiyatlı emirleri kabul etmektedir. Piyasa (KİE) emirlerinde karşı taraftaki en iyi fiyatlı emirlerden işleme dönüşmekle birlikte karşılanmadan kalan kısım iptal edilir.

Tek fiyat yönteminde emir toplama aşamasında girilen piyasa emirleri, eşleştirme başlayana kadar emir defterinde bekletilir, eşleştirme başladığında ise belirlenen eşleştirme fiyatından işleme dönüşür. İşleme dönüşmeyen piyasa emirleri seansın sürekli işlem bölümüne aktarılmaz, iptal edilir.

Tek fiyat yönteminde girilen piyasa emirlerinin limit fiyatlı emirlere göre fiyat öncelikleri bulunmakla beraber piyasa emirleri kendi aralarında zaman önceliğine göre değerlendirilirler.

Maksimum 3.000.000 TL sınırına tabidir. Bu tutar en son işlem fiyatı üzerinden hesaplanır. Son işlem fiyatı yoksa bir önceki kapanış fiyatına bakılır. Her ikisinin de olmadığı durumlarda manuel olarak Borsa tarafından girilen bir fiyat varsa ona bakılır yoksa işlem olana kadar sistem tarafından piyasa emri girilmesine izin verilmez.

Piyasadan Limite Emir

Piyasa emirleri gibi fiyatsız olarak sadece miktar belirtilerek girilen emirlerdir. Karşı taraftaki sadece en iyi fiyat kademesinde bekleyen emirlerle eşleşerek işleme dönüşürler. Ancak işleme dönüşmeyen kısım, gerçekleştiği son işlem fiyatını alarak limit fiyatlı emre dönüşür ve emir defterinde pasif olarak yazılır (ancak KİE olarak girilirse pasife yazılmaz). Sürekli işlem seansında girilen bir piyasadan limite emir, karşı tarafta bekleyen bir emir olmaması durumunda hemen iptal edilir.

Maksimum 3.000.000 TL sınırına tabidir. Bu tutar piyasa emirlerinde olduğu gibi belirlenir.

Piyasadan Limite emirleri Kalanı İptal Et ve günlük geçerliliğinde verilebilmektedir.

Piyasadan Limite (KİE) emirlerinde karşı taraftaki sadece en iyi fiyat kademesindeki emirlerle işleme dönüşürler. Karşılanmadan kalan kısım ise iptal edilir.

Eğer girilen emir kısmi olarak gerçekleşirse girilen emrin eşleşmeden kalan kısmı işlemin kısmi olarak gerçekleştiği fiyattan limit fiyatlı olarak pasife yazılır.

Tek fiyat yönteminde emir toplama aşamasında girilen piyasadan limite emirleri, eşleştirme başladığında belirlenen eşleştirme fiyatından işleme dönüşür. Emrin eşleşmeden kalan kısım ise eşleştirme fiyatından olmak üzere emir defterinde tutularak bir sonraki seansa aktarılırlar.

Tek fiyat yönteminde girilen piyasadan limite emirleri limit fiyatlı emirlere göre fiyat önceliğine sahip olmakla beraber varsa diğer piyasa emirleri ve piyasadan limite emirleri ile zaman önceliğine göre değerlendirilirler.

Dengeleyici Emir

Mevcut yapıdaki AFE (Açılış Fiyatlı Emir) / KAFE (Kapanış Fiyatlı Emir) emirlerin muadili olarak sayılabilirler. Açılış ve kapanış seansları da dahil olmak üzere tek fiyat yöntemi uygulanan tüm seans bölümlerinde, fiyat belirleme sürecinde hesaba katılmayan ancak belirlenen eşleşme fiyatı seviyesinde karşılanmadan kalan emirler ile işlem yapmak üzere girilen emirlerdir. Eşleşmeden kalan dengeleyici emirler iptal edilirler.

PİYASADAN LİMİTE VE PİYASA EMİRLERİ ARASINDAKİ FARKLAR

ÖZELLİKLER	PİYASA EMİRLERİ	PİYASADAN LİMİTE EMİRLER
Eşleşme	Karşı taraftaki en iyi fiyattan başlayarak emir tamamen işlem görene kadar tüm fiyat seviyelerinden emirlerle eşleşerek işleme dönüşürler.	Karşı tarafta bekleyen <u>sadece en iyi fiyat kademesindeki emirler</u> ile eşleşir
Eşleşmeden Kalan Kısım	İptal edilir.	İşlem gerçekleşen fiyattan <u>pasife yazılır.</u>
Tek Fiyat Yönteminde	Eşleşmeden kalan kısım iptal edilir, bir sonraki seansa aktarılmaz.	Eşleşmeden kalan kısım eşleşme fiyatından emir defterinde pasife yazılarak <u>bir sonraki seansa aktarılabilirler.</u>
Seans Özelliğine Bağlı Olarak Birlikte Girilebilen Koşullar	Kalanı İptal Et, Gerçekleşmezse İptal Et, Gün	Kalanı İptal Et, Gerçekleşmezse İptal Et, Gün